

INTERVIEW Kunstduo Sjaak & Oko ontrafelen de Amsterdamse wallen

Abstracte schoonheid met een rauw randje

Hoe verbeeld je de Amsterdamse Wallen in kunst? Kunstenaars Sjaak & Oko doen het met diepzwart latex, rode tl-lichtbalken, (kapotte) witte tegels en rood leer. Abstracte kunst met tot in detail uitgedachte composities. Clean, zonder toeters of bellen. Mooi met een rauw randje. „Verder mag je je eigen fantasie erop loslaten”, stellen de heren.

Yvonne Hulsbos

Baarn ■ 'Voor iedereen die Da Vinci & Michelangelo inmiddels spuugzat is (en terecht)', staat er in het bericht waarmee ze deze krant uitnodigen voor een bezoekje aan hun atelier. „Hebben we niet zelf verzonnen hoor, maar een goede vriend van ons”, lacht Oko. Gewoon een aandachtstrekker. Alhoewel: beetje vernieuwing in de kunstwereld kan geen kwaad, vindt het tweetal.

Op 15 oktober gingen de deuren van hun Baarnse atelier voor de eerste keer open voor publiek met hun expositie 'Amsterdam Romance' geïnspireerd op de Wallen. „We hadden een tent voor de deur, een dj en er waren zo'n honderdtwintig bezoekers”, vertellen de twee trots.

Boevenpad

Bij de opening verkochten ze gelijk een eerste werk en inmiddels zijn dat er al vijf. Gelukkig hangt het er nog als deze verslaggeefster begin november het atelier bezoekt. Alles is daar strak wit: de vloer, de muren, het plafond. Links een stelling met proefjes en verder de 'Wallenserie' van Sjaak & Oko aan de muur.

Het zijn twee zelfbenoemde Amsterdamse boefjes met Baarnse roots, die weer terug zijn op het nest: Baarn. 'Sjaak' is Isaac Bjåstad en 'Oko' de bijnaam van Thom Kool. Allebei 32 jaar oud. Ze verdienden hun bijnamen op de middelbare school. „We zaten allebei op het Baarnsch Lyceum en zijn sinds die tijd bevriend”, vertelt Sjaak. Thom was toen al altijd aan het tekenen: krabbels op tassen en schriften van anderen die hij met 'Oko' ondertekende.

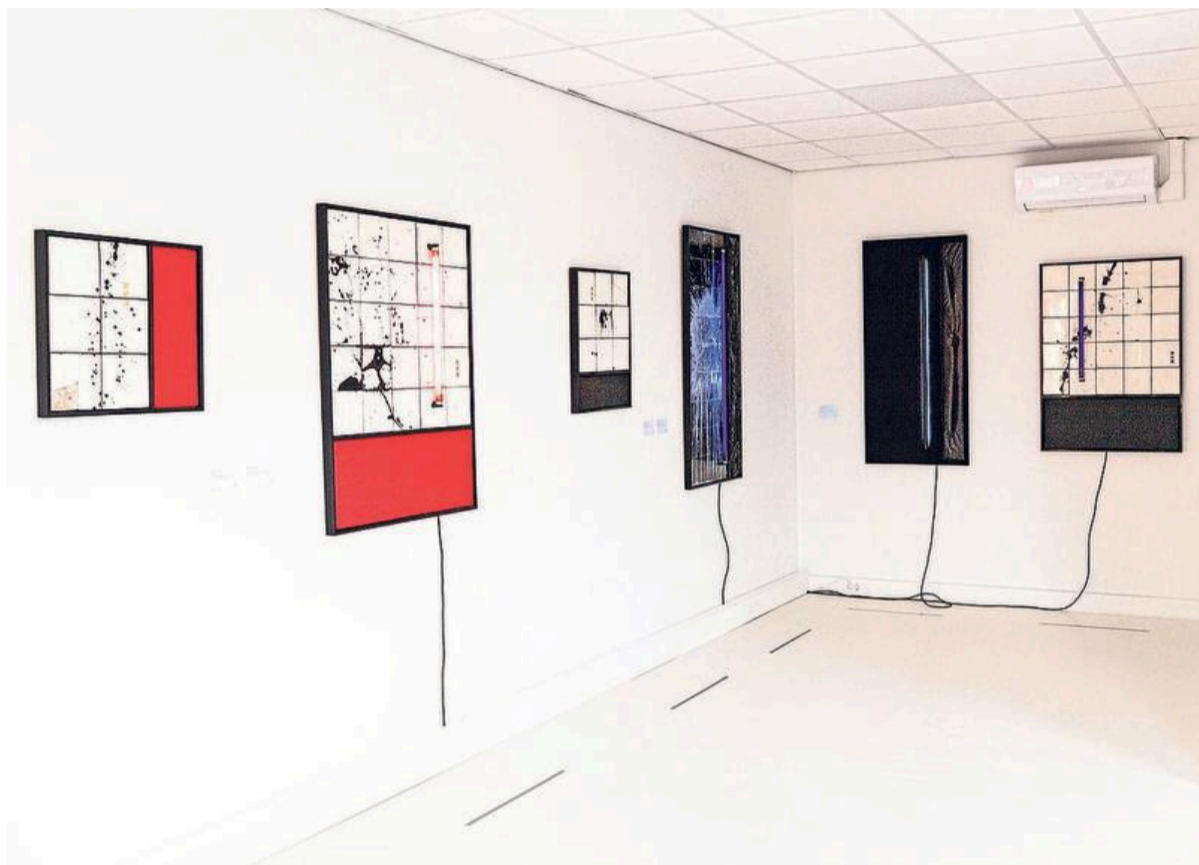
Na de middelbare school kiezen ze allebei een ander pad. Oko gaat studeren aan de Design Academy in Eindhoven, Sjaak bezoekt de modeopleiding (AMFI) in Amsterdam. Na zijn studie gaat Oko als ontwerper van producten en interieurs aan de slag. Sjaak is minder gelukkig met zijn studiekeuze: „Ik wilde graag mooie herenmode en schoenen maken naar Italiaanse stijl. Items waar je als drager blij van wordt. Maar dat viel erg tegen”, zegt hij.

Sjaak begint een schilderbedrijf. Allebei gaan ze in Amsterdam wonen waar ze vaak samen op 'boevenpad' gaan. „Lekker klieren en slap ouwehoeren in de kroeg met Jordanezen”, volgens het duo.

Tijd opofferen

En toch, de sleur loert na een aantal jaren flink om de hoek. „We hadden allebei behoefte aan een frisse wind in ons leven. Meer autonomie, je eigen ei leggen in plaats van ideeën van andere uitwerken”, legt Oko uit. Dat was vijf jaar geleden. Toch duurt het nog drie jaar voordat ze echt serieus aan het werk gaan. De aanleiding? Een expositie van Jeff Koons in Amsterdam, de meester in banaliteit en verleiding. „Daarna zijn we echt tijd gaan opofferen om diep in de materie te duiken”, stelt Sjaak.

Het lot bracht hun weer terug in Baarn. „We hadden een antikraak atelier in Amsterdam, maar dat was zo onzeker.” In hun geboorteplaats konden ze een werkruimte huren op Bedrijventerrein De Drie Eiken en zo kwamen ze terug op het oude nest. 'Amsterdam Romance' is hun eerste expositie. „Hij is er eindelijk! Vrienden en familie konden zich

Friese tegeltjes uit peeskamers tot diepzwart latex met subtiele lichaamsvormen erin.

FOTO'S FOTORO.AMSTERDAM

niet voorstellen waar we mee bezig waren, nu wel”, zegt Sjaak.

„Zie je die knipperde tl-buis op dat werk?” Wijst Kool. „Die kniptert expres. Zit een heel algoritme achter, die de lamp in een onregelmatig patroon laat knipperen.” Het past bij het grillige, explosieve en duistere gezicht van de Wallen dat ze willen verbeelden.

Maar dat is maar één van de gezichten. De Wallen zijn ook een toeristische attractie, staan voor hedonisme - genotszoekers -, voor stout, kink en darkrooms. Voor vrouwen die daar onder dwang werken en andere zaken die het daglicht niet kunnen verdragen. Kapotte dingen of waar iets aan ontbreekt.

Onderzoeksprojecten

Die darkrooms suggereren ze met inktzwart latex waarin je soms de

vormen van een lichaamsdeel kunt herkennen. Ze gebruiken Friese witjes, muurtegels, door Sjaak uit peeskamers gesloopt. „Als die tegels konden praten”, zegt Sjaak.

Soms zijn ze keurig netjes naast elkaar getegeld, een andere keer deels kapotgeslagen en zelfs de mortel naast die kapotte tegels is gestileerd met een vleugje zwart pigment om het rauwe sfeertje te creëren. Op de tegels spatten (zwarte) verf. Willekeurig naar het lijkt, maar ook daar is over nagedacht. „Sommige hebben het patroon van militairshots, andere weer stomp, alsof je op een plas water slaat”, duidt Sjaak. Allemaal van tevoren onderzocht en bewust toegepast.

„We hebben uit het raam, vanaf de eerste etage, verf op een doek naar beneden op de grond gesmeten, we hebben met verfbommen gegooid, met een hamer erop geslagen, dunne en dikke verf gebruikt”, noemt Sjaak een paar van hun onderzoeksprojecten. „De mooiste spetters kregen een naam. Als we dan het werk zijn zeggen we tegen elkaar zullen we die of die gebruiken? Bijvoorbeeld 'Krakaka' voor spetters die je zo met kracht uit een fles op de tegels spuit.”

Eigenwijs

„Als je van dichtbij kijkt, valt er nog veel meer te ontdekken”, vult Oko aan. Zoals een logo van hun naam op de tl-buizen. „Dat is vaak mijn inbreng; ik vlieg zaken aan als vormgever met tekeningen die heel gedetailleerd zijn uitgewerkt op de computer. Sjaak heeft veel ervaring in de bouw: tegelzetter, elektra inbouwen en het grovere werk”, omschrijft Oko hun samenwerking. „Ik ben de rouwdouwer die de zaag pakt en jij de mierenneuker die maar door blijft gaan over details”,

Waar en wanneer

'Amsterdam Romance' is op donderdag 18.00-21.00 uur, vrijdag 10.00-21.00 uur en zaterdag 10.00-17.00 uur op afspraak te bekijken. Afspraak maken kan via Instagram @sjaakenoko of e-mail hello@sjaakenoko.nl. Adres: Baarnsche dijk 6B10, Baarn.

grapt Sjaak. En allebei extreem eigenwijs, stelt het duo. Op het snijvlak van die twee uitersten vinden ze elkaar altijd. „Het is een leuke wisselwerking, we houden elkaar scherp.”

„Nu is het atelier netjes, straks gaan we hier weer werken en dan is het snel een rommeltje”, verwacht Sjaak. Ideeën heeft het tweetal nog genoeg. „Onze ideeënbox stroomt over.” De ingrediënten voor hun kunst: een thema, schoonheid en een rafelrandje. „Een taboe erbij is leuk en altijd abstract werk. Maar abstracte kunst moet niet zo ver gaan dat je er niks meer van begrijpt”, vinden ze.

„Eerst maar de 'Wallenserie' afronden. Misschien dat we sommige werken in series, beperkte oplages gaan maken”, blikt Oko vooruit. Het duo is er helemaal klaar voor om 'buiten de deur' te exposeren. „We dromen ervan dat ons werk in een museumcollectie wordt opgenomen.”

„Als we straks aan het werk gaan, wordt het weer een rommeltje.”

“
We dromen
ervan dat ons
werk in een
museum-
collectie wordt
opgenomen